

ปัจจัยทำนายคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

จිරภา กาญจนโกเมศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยทำนายคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

FACTORS PREDICTING QUALITY OF SLEEP IN PATIENTS WITH HEART FAILURE

จิรภา กาญจน โกเมศ 5437254 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : วันเพ็ญ ภิญ โยธาสกุล, Ph.D. (NURSING), ศศิมา กุสุมา ณ อยุธยา, ประ.ด. (เภสัชศาสตร์ชีวภาพ), ศรีนรินทร์ ศรีประสงค์, ประ.ด. (การพยาบาล), ฉัตรกนก ทุมวิภาต, พ.บ.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงทำนาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านความรุนแรงของโรค อาการซึมเศร้า การสนับสนุนทางสังคม ต่อคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีอาการไม่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวจำนวน 77 คน ที่มารับการตรวจและติดตามการรักษาที่หน่วยตรวจโรคหัวใจ และหน่วยตรวจโรคอายุรศาสตร์ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินคุณภาพการนอนหลับพิทเซอร์ก แบบสอบถามความรู้สึกลากหลายมิติเกี่ยวกับความช่วยเหลือทางสังคม และแบบสอบถามเพื่อประเมินความรุนแรงของภาวะซึมเศร้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 28-89 ปี ($\bar{X} = 64.12$, $SD = 12.90$) โดยร้อยละ 55.8 เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของคุณภาพการนอนหลับโดยรวมไม่ดี ($\bar{X} = 6.28$, $SD = 4.51$) ร้อยละ 88.3 ไม่มีอาการซึมเศร้า การสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยความรุนแรงของโรค อาการซึมเศร้า และการสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพการนอนหลับในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวได้ร้อยละ 65.2 ($R^2 = .652$, $p < .001$) และอาการซึมเศร้าเป็นตัวแปรเดี่ยวที่สามารถทำนายคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .731$, $p < .001$)

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยเสนอแนะว่า พยาบาลควรประเมินอาการซึมเศร้าในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว และวางแผนร่วมกับทีมสุขภาพในการจัดการอาการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันหรือลดการเกิดอาการซึมเศร้า และส่งเสริมให้ผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวมีคุณภาพการนอนหลับที่ดีต่อไป

คำสำคัญ: ภาวะหัวใจล้มเหลว / คุณภาพการนอนหลับ / ความรุนแรงของโรค / อาการซึมเศร้า /

การสนับสนุนทางสังคม

FACTORS PREDICTING QUALITY OF SLEEP IN PATIENTS WITH HEART FAILURE

JEERAPA KARNCHANAKOMATE 5437254 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : WANPEN PINYOPASAKUL, Ph.D. (NURSING),
SASIMA KUSUMA NA AYUTHYA, Ph.D. (BIOLOGICAL PHARMACOLOGY),
SARINRAT SRIPRASONG, Ph.D. (NURSING), CHATKANOK DUMAVIBHAT, M.D.

ABSTRACT

This correlational research study aims to investigate the predictability of the severity of disease, depression symptoms, and social support in regards to the quality of sleep in patients with heart failure. The Unpleasant Symptom theory of Lenz et al. (1997) is used as the conceptual framework of this study. The study sample consisted of 77 patients with heart failure who followed up at the cardiac unit and medicinal unit in the outpatient department at a tertiary hospital in Bangkok between May and July 2013. Data were collected by means of the personal data questionnaire, the Pittsburgh Quality of Sleep Index, the Revised-Multidimensional Scale of Perceived Social Support, and the Thai Depression Inventory; severity of depression questionnaire. Data analysis was conducted in terms of descriptive statistics and multiple regression analysis.

The study findings revealed that the subjects ranged in age from 28 to 89 years old ($\bar{X} = 64.12$, $SD = 12.90$). More than half, or 55.8%, were female. The mean of overall quality of sleep showed a poor level ($\bar{X} = 6.28$, $SD = 4.51$). Most of the subjects, or 88.3%, did not suffer from depression, and their social support was at a moderate level. It was also found that the severity of disease, depressive symptoms, and social support could co-predict variance in the quality of sleep of patients with heart failure by 65.2% ($R^2 = 0.652$, $p < 0.001$). Also, depressive symptoms were the only variable that could predict quality of sleep of patients with heart failure with statistical significance ($\beta = 0.731$, $p < 0.001$).

Based on the study findings, it is recommended that nurses should assess the depressive symptoms in patients with heart failure and develop a plan with healthcare team members to manage such symptoms to prevent or reduce depression and promote the quality of sleep among patients with heart failure.

KEY WORDS: HEART FAILURE/ QUALITY OF SLEEP/ SEVERITY OF DISEASE/
DEPRESSIVE SYMPTOMS/ SOCIAL SUPPORT

154 pages